

Сергей Васильев
«ЭрчимэнБэргэн»
олонхотунан
инценировкаасценарыйа
(орто-улахан белех)

Оруолларга:

Олоцхоьут,(**Лина Васил.**)

Эриэн тойон о5онньор,(**Анна Олег.**)

Эбириэлдьин хотун.(**Елизав.Афан.**)

Эрчимэн Бэргэн (сана хаампыт о5о, 4 саастаах о5о),(**Ньургустана Вас.**)

Кыталык,(**Анна Олеговна**)

ЧункунуурЧуурабухатыыр,(**Кристина Афан.**)

Хаачылаан Куо,(**Лина Вас.**)

Хаачылаан Куо а5ата,(**Алена Влад.**)

Хаачылаан Куо ийэтэ,(**Алена Влад.**)

Олонхоьуту истээччи о5олор,(дети)

ОБУОКАЙ ТАБААРААЧЧЫ (**НЬУРГ.ВАС.**)

СОРУККА СЫЛДЬАР УОЛ(???)

2 тоболоох абааьы (**Крист.Афан.**)

Тутгартэриллэр:

Бала5ан,

Салама,

Ат,

Саха иьиттэрэ,

Елбетмэцэуута,

Харатаассымьыт,

Хатыцмастар.

Кыьыл о5о куукула.

Музыкальнайкиэргэтии

Сахалыы музыка,

Чыычаахтарсацалара,

Ат туйа5ын тыаба

Хомустыаа,

Холоруктыаа,

Бухатыырдарохсубармузыкалара,

Аптаах музыка,

ХаачылаанКуотойуга,

Оьуохай,

Бастакыкестуу.

Балабан

иБигэр

кемулуекоьохаттыгаролонхоьутистээччилэрортолоругаролорор.

Олоцхоьут:---ЛИНА ВАС.

Аныгуйэ ар5абын
Адъас анараа сиксигэр,
Туруу бараан дойду
Туналыйар туоьахтарыгар,
Бухатыыр уескуех,
Буйун олохсуйуох,
Устата-туоратакестубэт
Улуу толооно
Оло5урбута эбитэ уьу...
Олулууэбэ
Улай киинигэр,
Ураба дьиэлэнэн,
Эриэн тойон о5онньор диэн,
Эбириэлдьин хотун
Эмээхсин диэн
Ыал буолан, ыыр уктээн,
Буруо табааран
Олорбуттар эбит.
Кэмниэ-кэнэ5эс,
Хомнуо-хойут
Олус учугэй
Уол о5оломмуттар.

Иккискестуу.

*Орто дойду кестер, Эриэн тойон кэргэнинээнЭбириэлдьинхотуннуункыьыл
о5ону кете5ен уерэн-кетенкиирэллэр*

Эбириэлдьинхотун:

Кемус чыычаахпыт----ЕЛИЗ.АФАН.
Урун куммут сырдаата
Олукпут кэцээтэ
Уоппут куедьуйдэ.

Эриэн тойон о5онньор:

Аан дойдуну-----АННА ОЛЕГ.
Арачаччылыыр,
Кун улууьун кемускуур
Ыччат-киьибуол!

*О5онньордоох эмээхсинтахсаллар. Онтон сана хааманэрэр о5ону Эриэн
тойон уоннаЭбириэлдьинхотунсиэтэнкестеллер. Уол о5о
мэниктиисылдьаракестер.Итикэмнэсахалыы музыка,
чыычыыхтарсацалараиьиллэр.*

Уьускестуу.

Балабан

и5игэр

кемудуекоьохаттыгаролоцхоьутистээччилэрортолоругаролорор.

Олоцхоьут:--ЛИНА ВАС.

Уол биир сарсыарда
Мэлийэн-сутэн хаалбыт.
О5онньордоох эмээхсин
Уолларын сутэрэн
Ар5ааттан ыйыппыттар,
Со5урууттан кердеебуттэр.
Биирдэкэтэьэн-кэтэьэннэр
Кэлтэгэй буолтарын кэннэ
Кемус чыычаахтара
Илэ бэйэтинэн
Бу кэлэн турар эбит

Тердускестуу

*Эрчимэн Бэргэн атынан тереппуттэрин дьыэлэригэр кэлэр, балабантан
Эриэн тойон кэргэн инээн тахсаллар.*

ЭрчимэнБэргэн:

Ус халлаан-----НЬУРГ.ВАС.

Урдугэр олохтоох
Куккуруур Бе5ебухатыыр
Кэлэн, ыцыран илдьэн,
Урун Аар тойон ыйаабынан
Сылайбат сындааьыннаата,
Еьуллубэт уудэьиннээтэ,
Тохтубат хааннаата,
Тостубат уцуохтаата..
Ол курдук
Эрчимэн Бэргэн диэн
Аат инэрэн, орто дойду
Улуу бухатыырынан
Онордо.

Бэьискестуу

Кыталык ункуутэ кестер.

Бухатыыр кыталыгы керсер.

Кыталык: Эрчимэн Бэргэн барахсан-----АННА ОЛЕГ.

Иннигэр иэдээн тоьуйда,
Чыцкыныыр халлаан уола
Чуцкунуур Чуура бухатыыр

Хаачылаан Куо нууоранылан
Хара таас сыммытгынан,
Ыйыстан кэбистэ.
Ус халлаан
Урдугэр олохтоох,
Урун–Аар тойон
Елбет мэнэ уутун ытта,
Елбут уеруьуйдун диэн
Эйиэхэ анаан
Ильдэит ытта!

*Кыталык уеьэттэн елбет мэнэ уутун туьэрэр ону бухатыыр хабан ылан
уктан ильдэь барар.*

Алтыскестуу.

*Хаачылаан Куо дьоно олорор сирдэрэ кестер. Онно Эрчимэн Бэргэн атынан
тиийэр. Уот харацарар. Сырдыыр. Холорук туьэр тыаьа ыьиллэр. Абааьы
бухатыыра Чуцкунуур Чуурасуо дасгына туьэр.*

Чункунуур Чуура: Ок-сиэ, нокойдоон, ---- ЕКАТ. ВАС.-КРИСТИНА АФАН?.

Ойуттабын тобо омунай,
Аламабай куннуттэн
Арахсаайыккыный!
Хаачылаан Куону,
Хотун ойохоцостоору,
Хара таасгынан,
Куртахпар хорботтум,
Дьэ, нойоон,
Ити дьахтары
Иэримэ дьиэ бэриттэхпинэ,
Дойдубун абынным диэн
Чочоцолуо.
Ордоотоьор соллом суох,
Эн барсаццын,
Саататыац буоллар
Элбэби улэлэтиэ суох этим,
Чэбуоларгын-буолбаккын
Этэ оьус эрэ!

*Бухатыырдар охсуьан бараллар. Эрчимэн Бэргэн абааьы уолун атаьа
тэппитэохтонтуьэр. Аттаан куотан истэбинэ Эрчимэн Бэргэн умса
тутантуран сахсыйар. Абааьы уолун айаьыттан сыммыт туьэр. Айыы
бухатыыра тааьы ылар, хаьыытыыр, устээргитэн баран бырабар онто
Хаачылаан Куо буолан хаалар.*

Хаачылаан Куо:Дьээ-буо...дьээ-буо!-----ЛИНА ВАС.

Уруц тыыммын еруьуйбут
Уелээннээх доборум
Хара тыыммын харыстаабыт
Хаарыаннаахатаабым
Уеруулээх урдук куеццэр
Сугуруйэммин,
Дьобуннаах толуу бэйэбэр
Дорообо буоллун!

*Эрчимэн Бэргэн кыыс дьоннорун елбет мэнэ уутунан ыспыта тиллэн
кэлэллэр.*

Обонньор: Охтоохтон охтумац,----АННА ОЛЕГ.

Саалаахтан самнымац,
Сытыы тыллаах
Быа эппэтин.
Уотаах харахтаах
Тобулу кербетун.

Эмээхсин:----ЕЛИЗ.АФАН.

Иитэрсуеьугут
Куруелэннин,
Теретер ообут уйаланнын!

Айыыдьономусталлар, айхаллыылар-уруйдуулар

Айыы дьоно:Уруй-туску!---ВСЕ
Уруй-айхал!

Салама ыйыылар,оьуохайдыылар

Оьуохай--НЬУРГ.ВАС.

Эбиэ- эьизэьизкэй,
Эьизкэйдиир-эьизкэй,
Эдэр ыччат тумсэммит,
Илиилэртэн сиэтиьэн
Эйэ кунун уруйдаан
Этэн-тыынан эрэбит.
Урун куммут анныгар,
Уктуур буорбут урдугэр
Угус дойду оболоро
Учугэйтэн уерэммит,
Ергейбут урдубэ,
Ереунэн иьизэ,
Оьуо - оьуооьуокай,
Оьуокайдыроьуокай!

Сэтгискостуу

Олонхлут кэпси омороро костор.

Олонхобут: *Эмнык кулун аттаах*

Эрчимэн бэргэн

Бухатыыр

Кэнчээрини кэнэтэн

Киьи суоьу тордун тэнитэн,

Ол курдук

Олорбута эбитэ уьу!